

Hoe werkt de reflectiekamer integriteit?

Stel je vraag via mail aan reflectiekamer.integriteit@vvsb.be.

Omschrijf de situatie die een beslissing van je eist.

We leggen samen een datum vast waarop de reflectiekamer in jouw aanwezigheid samenkomt.

Met een viertal leden die zich kunnen vrijmaken, kom je in alle privacy en vertrouwen samen, onder leiding van de procesbegeleider.

Op basis van de ledenlijst kun je aangeven wie je eventueel liever niet aanwezig ziet bij de reflectie, bijvoorbeeld omdat het iemand van je bestuur is.

Een lid van het secretariaat is aanwezig om (anoniem) verslag te maken.

De reflectiekamer is open

Eerste hulp bij integriteitsvraagstukken

Scheldpartijen in de gemeenteraad, gelekte documenten, belangenvermenging, gespannen verhoudingen in het college, bedenkelijke facebook- en twitter-berichten, deontologische codes die niet worden nageleefd, moeilijke beslissingen. Dat komt bij ons niet voor, zeg je? Fijn, houden zo. Dan hoef je dit artikel niet te lezen, want dan heb je de reflectiekamer integriteit niet nodig.

De reflectiekamer integriteit is nieuw in het VVSG-aanbod, opgericht voor zowel de personeelsleden als de politici van lokale besturen. De reflectiekamer bestaat uit een groep mensen uit het werkveld die, onder begeleiding, samen zitten met de vraagsteller om hem of haar met raad bij te staan. Vorig jaar lanceerden we een oproep met de vraag naar kandidaten voor de reflectiekamer. Er was veel belangstelling en zo hebben we ruim twintig personen, gaande van schepenen en raadsvoorzitters tot algemeen directeuren, diensthoofden en beleidsmedewerkers opgeleid tot leden van de reflectiekamer.

Mandatarissen en medewerkers van het lokale bestuur die met een integriteitsvraagstuk zitten, kunnen bij de reflectiekamer terecht. Je krijgt een duur cadeau van een leverancier. Je krijgt de vraag gevoelige informatie door te spe-

len. Je moet adviseren of een beslissing nemen in een dossier waarbij je ouders betrokken zijn. Er kunnen situaties opduiken waarbij je niet weet wat je moet doen, omdat het nu eenmaal niet altijd zwart-wit is. Er zijn altijd argumenten voor de ene en voor de andere beslissing. Een vraag voor de reflectiekamer kan dus een moreel dilemma zijn, het wegen van een mogelijke schending van de deontologische code, een vraag over belangenvermenging of handhaving. Allemaal situaties waar de vraagsteller voor een lastige morele keuze of beslissing staat. Een situatie waar de vraag opduikt: Wat is hier en nu het juiste, het integere dat mij te doen staat? Hoe blijf ik integer?

Op systematische wijze onderzoekt de reflectiekamer, samen met de vraagsteller, wat het integere antwoord is op de gestelde kwestie. De kamer stelt kritische vragen, onderzoekt blinde

vlekken, weegt rechten, wensen en belangen zorgvuldig tegen elkaar af en brengt kwetsbaarheden in kaart.

Het doel van het onderzoek is om de blik en bijgevolg ook de mogelijkheden van de vraagsteller scherp te stellen en te verruimen. Op die manier helpt de reflectiekamer de vraagsteller bij het maken van een integere en gefundeerde keuze of beslissing. De reflectiekamer geeft dus geen advies aan het lokale bestuur maar helpt de vraagsteller om zelf een beslissing te nemen.

Vragen die naar de reflectiekamer gestuurd worden, worden zo anoniem mogelijk behandeld. Zo kan de vraagsteller leden 'wraken' en ervoor kiezen dat zij niet betrokken worden bij de casus. De overige leden van de reflectiekamer ontvangen een oproep met daarin het te bespreken thema en de naam van het lokale bestuur waaruit de vraag afkomstig is. De concrete vraag en de identiteit van de vraagsteller worden enkel gedeeld met die leden van de reflectiekamer die bijeenkomen om de casus te bespreken. We rekenen op hun integriteit om niet mee te oordelen wanneer ze voor zichzelf mogelijke belangenvermenging zien.

Los van de reflectiekamer kun je nog steeds bij ons terecht met vragen over de regelgeving of met puur juridische vragen. Daar heb je geen bijeenkomst van de reflectiekamer voor nodig. Die vragen verwijzen we naar de medewerkers van de VVSG. ■

MELANIE DEMAERSCHALK, MARIAN VERBEEK EN KAREN SARENS
ZIJN VVSG- EN DIVERSCITY-MEDEWERKERS INTEGRITEIT

Wie zijn de leden van de reflectiekamer?

De reflectiekamer bestaat uit twintig mensen van wie per case vier à vijf personen aanwezig zijn. Alle leden komen uit een lokaal bestuur en hebben een opleiding gevolgd. De volledige lijst staat op www.vvsg.be/bestuur/reflectiekamer-integriteit.

Patrick Geussens begeleidt het reflectieproces. Hij is een extern deskundige met ruime ervaring in het begeleiden van morele reflectiegesprekken binnen de overheid. Hij is docent beroepsethiek en *Ethical managerial problem solving* in de Thomas More Hogeschool.

VVSG- en Diverscity-medewerkers Melanie Demaerschalk, Marian Verbeek en Karen Sarens staan in voor het secretariaat en de praktische ondersteuning van de reflectiekamer.